

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Socialnämnd får allvarlig JO-kritik efter omplacering av tolvåring

Publicerad

23 SEP 2021

Justitieombudsmannen riktar allvarlig kritik mot Social- och omsorgsnämnden i Linköpings kommun för hur man skött ärendet om att omplacera en familjehemsplacerad tolvåring. Nämnden har använt sig av ett ”mer summariskt beslutsunderlag” i stället för att göra en grundlig utredning och har brustit på flera andra punkter, däribland barnperspektivet.

En pojke född 2007 vårdades med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU och hade sedan 2013 varit placerad i samma familjehem.

I maj 2019 beslutade Social- och omsorgsnämnden i Linköpings kommun att den då tolvårige pojkens LVU-vård skulle upphöra, men att han skulle fortsätta vara placerad i samma familjehem med stöd av socialtjänstlagen. Förvaltningen hade dock redan flyttat pojken från familjehemmet och en dag senare beslutade nämndens ordförande att pojken tillfälligt skulle placeras i ett akuthem.

Justitieombudsmannen, JO, riktar nu allvarlig kritik mot nämnden för den bristfälliga handläggningen av ärendet.

När frågan uppkommer om ett barn ska omplaceras måste nämnden göra en grundlig och omsorgsfull utredning som uppfyller samma krav som vid en förstagångsplacering, konstaterar JO. Det kan finnas situationer då där är så bråttom att omplacera ett barn från familjehemmet att en grundlig utredning inte kan göras och då kan det vara aktuellt att utnyttja möjligheten till placering i ett jourhem.

I pojkens fall har underlaget varit mycket kortfattat. Nämnden har i remissvar anfört att omplaceringen av pojken behövde ske ”mycket skyndsamt”, men enligt JO finns det ingenting i ärendet som talar för att förhållandena motiverade en så pass skyndsamt omplacering att nämnden kunde nöja sig med ”ett mer summariskt beslutsunderlag”. Nämnden skulle här istället ha gjort en noggrann utredning av omplaceringsfrågan och låtit både pojken, hans vårdnadshavare och familjehemmet komma till tals.

Först när man hade ett fullständigt beslutsunderlag skulle nämnden ha tagit ställning till omplaceringsfrågan.

När nämndens utskott sedan beslutade att pojken fortsatt skulle vara placerad i samma familjehem men med annat lagstöd hade pojken redan lämnat familjehemmet och omplaceringen till akuthemmet i praktiken redan påbörjats. Nämnden tog här ställning till och grundade sitt beslut på ett underlag som längre var aktuellt i fråga om pojkens placering, konstaterar JO.

Det framgår inte vad som brustit vid förvaltningen eller hur nämnden kunde besluta att pojken skulle placeras i familjehemmet när han redan flyttats därifrån. När frågan uppkom att omplacera pojken borde förvaltningen enligt JO ha reagerat på att man lämnat förslag till nämnden om fortsatt placering på samma familjehem. Detta har förvaltningen uppenbarligen förbisett - men nämnden har ansvaret för att fatta ett korrekt beslut i varje enskilt ärende.

”Det inträffade är anmärkningsvärt och tyder enligt min mening på såväl bristfälliga rutiner hos förvaltningen som bristande samverkan mellan nämnden och förvaltningen”, skriver JO.

Mycket i ärendet talar för att förvaltningen först på ett sent stadium insåg att det saknades ett beslut som möjliggjorde den planerade omplaceringen till akuthemmet - och att man då sammanställt ett underlag som skulle kunna läggas till grund för beslutet. Det finns anledning att se på detta med stort allvar, menar JO.

Oavsett vilken lag man lutat sig mot för placeringen är principen om barnets bästa avgörande. Trots det har förvaltningen inte berört hur ingripande det är att flytta ett barn som bott i samma familjehem i sex år - och man har inte heller presenterat någon närmare analys hur faktorer som spelar in i pojkens ärende förhåller sig till varandra.

Pojken har samtidigt inte, trots att han fyllt tolv, fått komma till tals och säga vad han velat. Han har dessutom fått information om flytten första efter att ha lämnat familjehemmet för en utflykt till sin mormor - när han i själva verket haft rätt till kontinuerlig information om vad som hände i ärendet.

Nämndens handläggning av omplaceringsärendet har brustit i flera avseenden - något som enligt JO beror både på strukturella brister i förhållandet mellan förvaltningen och nämnden samt bristande kunskaper hos förvaltningens personal. Bristerna är på den nivån att nämnden förtjänar allvarlig kritik.

Med hänsyn till hur ingripande ett beslut om att omplacera ett barn är måste stor noggrannhet iakttas vid handläggningen av denna typ av ärenden.

JO utgår ifrån att nämnden vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att något liknande inte händer igen - och att man ser över utbildningsbehovet avseende de anställda vid förvaltningen.

Isak Bellman

Instans: Övriga instanser

Rättsområden: [Förvaltningsprocess](#), [Tvångsvård m.m.](#), [Socialrätt](#), [Förvaltningsrätt](#), [Övrig familjerätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter